

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Bethlen-u. Harmati-féle ház, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Megjelenik hetenként egyszer vasárnap.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér.

Főszerkesztő:

Benka Gyula.

Főmunkatárs:

Zlinszky István.

KIADÓHIVATAL:

Belicey-ut. 9. számú ház, hová az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők. Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér.

Népszaporaság.

Sok az ember, kevés a foka, — panaszkodik Madách eskimója. Bár a kép nem oly sötét, melyet a jelen fest, de bizonyos, hogy a népesség szaporasága a legtöbb helyen gondot okoz.

Régebben az volt a számítás, hogy egy négyszögkilométernyi területen átlag hatvan embernél több meg nem élhet. Ez attól függ, milyen a kultúra: felsőbb fokon kétszer ennyi embert is elbir. De kétségtelen, hogy a gazdasági kultúra fejlődése az utolsó két évtizedben már nem tudott lépést tartani az új népszaporulattal, mert noha ez idő alatt Európából mintegy husz millió ember kivándorolt, a népek foglalkoztatása, vagy ami ezzel egy: a nép megéiherése egyre súlyosabb kérdéssé lesz. A szaporodás nem ismeri a fejlődés akadályait. Egy millió ember hamarabb együtt van, mint sem a gazdasági élet oda fejlődhetett volna, hogy ez az embertömeg megéljen. A népszaporodásnak pedig lépést

kell tartania a gazdasági és társadalmi fejlődéssel.

Egyes országok népsűrűsége az európai átlaghoz képest csekély. De ugyanott lehet, hogy a kultúra foka — értvén a társadalmi és a mezőgazdasági fejlettséget — a nép terjeszkedési, vagyonsodási vágyának nem nyit megfelelő terveket.

Bár a mi népünk helyzete némely más népéhez képest kedvezőbb, értelmisége nagyobb és közszabadságot élvez: itt is általánossá kezd lenni a felfogás, hogy gazdasági fejlődésünk nem tart lépést a népszaporulattal.

A drágaság általános, nem csak nálunk van meg. Ugy a termelő, mint a munkás érzi, hogy az élet drágulásából haszna nincs, csak kára van. A termelő és fogyasztó egymáson keresi a drágulás emelkedő százalékát. A bér a drágulás miatt kisebb a réginél; az igények meg nagyobbak. E két oknál fogva követel a nép nagyobb bért. A

termelő pedig iparkodik takarékoskodni a kézi erővel, üzemét belterjes irányban nem fejleszti s ezért a mezőgazdasági népesség szaporulatának eltartására annál inkább képtelen lesz. A napszámber pedig ugyancsak felszökik. Nemcsak élni akar, hanem megtakarítani is a munkás. Ha nem ér célt, kivándorol olyan helyre, hol a viszonyok kedvezőbbek.

A panasz, hogy nálunk az aratási bérek nagyobbak, mint bárhol, megfelel a valóságnak.

Ámde ne feledjük, hogy ez a belterjes rendszer természetéből is folyik: időszakonként munkabalmaz áll elő, máskor meg munkahiány van.

A termelő azon panaszkodik, hogy nagyon sok bért fizet; a munkás viszont azt mondja, hogy néhány hónapi keresményét olyan összegben akarja kapni, mely a szünő foglalkoztatás hónapjaira is kenyérhez juttatja. A tétel tehát ez: a termelő nem tudja a munkás teljes erejét felhasználni,

TÁRCZA.

Gróf Batthyány Lajos emléke.

Irta: Zlinszky István.

(Folytatás.)

Sokan voltak e nézetben, így gr. Széchenyi István reménye is elenyészett, lelke megtört s Döblingbe számüzte beteg lelkét; báró Eötvös külföldre húzódott, Deák és Klauzál bent maradtak ugyan a hazában, de félrevonulva keseregtek jövő sorsukon.

Batthyány erős lelke még nem veszté el minden reményét s azt hitte, hogyha a forradalmi elemek eltávolíthatnak a minisztériumból s oly kormány alakul, melyről a dinasztia felteheti, hogy megalkudni áldozattal is hajlandó s az, az udvar feltételeit elfogadja, az udvar is inkább a békés kiegyezésre hajlik. Ámde Batthyány csalódásban élt, mert Bécsben már megkondították a reakció harangját a magyar szabadság fölött s nyíltan kiléptek a sikra.

B. által felterjesztett békés minisztérium nem lett mégerősítve, hanem helyette b. Vay Miklós lett megbízva új minisztérium alakításával, Batthyáynak azonban meghagyatott, hogy tisztét mindaddig viselje, míg azt tőle Vay át nem veszi.

Még ez azonban nem minden, jött még Bécsből keserűbb falat is a nemzet asztalára, mely minden reményt eloszlott a békés kiegyenlítést illetőleg.

A szept. 16-iki leirat azon ürügyet hozza fel, hogy a vérontás meggátolására szükségesnek latta V-ik Ferdinánd minden Magyarországon levő hadtestek főparancsnokságát gr. Lamberg Ferenc altábornagyra ruházni.

Gr. Lamberg magyarországi nagybirtoke, de csökönyös osztrák érzelmi katona volt, mind a mellett bizott Batthyányi, hogy alkotmányos uton sikerül vele az ügyek lebonyolítása s számos, nála összegyűlt képviselő beleegyezésével azon célból indult Lamberg elébe, hogy a már szemben álló magyar és horvát hadak összeütközését megelőzhesse.

Ez izgalmas napok alatt Pesten valék, s mint szemtanu beszélem el a következő rémes, de a tulizgatott hazafi aggodalom miatt menthető jelenetet.

Gyorsan terjedvén el a hír, hogy gr. Lamberg egy hadsereg élén közeledik Pest felé, s a hír állítása szerint már Vácot van s célja elfoglalni Budavárát, felosztani az országgyűlést, s nyakára hágni így a magyar nemzetnek, s a magyar szabadságnak! Lavinaként hömpölygött a nép a városházához, s fegyvert követelt s „fel Budára!” a várat megvédeni, lett a jelszó. A városházánál sok ezerre menő lándzsa, kiegyenesített kasza és egyéb fegyver pár óra alatt kiosztva lett s tödültünk át Budára.

Az akkori egyetlen hajó hidon hömpölygött át a végsőig elkeseredett polgárság midőn a hidon, szemben a nép árral egy berkocsi igyekezett volna át Pestre. Egy Kolozi Kálmán nevű nagyobb diák kíváncsian tekintett be a kocsi ablakán s bent egy magas rangú osztrák tisztet látván, a kocsit feltartóztatta. Ekkor büszkén nyitá fel a kocsi ajtaját a bentülő, s félig kiha-

a munkás pedig a tétlenül töltött napokon is élni akar, de sőt megtakarítani is.

A kézierő drágulásával a munkátlanság átka áll elő. Ez idéz elő az év bizonyos szakában tulságos népszaporaságot, mely máskor munkáshiánnyal fenyeget. Tágitani kell tehát a foglalkoztatás kereteit. Talajjavítás, öntözés, a mezőgazdasági ipar bekapcsolása a mezőgazdaságba, munkástelepek létesítése, olcsó hitel teremtése, a társadalmi kultúra emelése mind-mind arra szolgál, hogy a fentartó hivatásra képesebbé, erősebbé téve a népet, megküzdjünk azzal a veszedelemmel, melyet a népszaporaság felidéz.

Alföldi.

Minő évi megterhelés hárul a kerületre, ha a tképzőt Szarvason átveszi és tovább fejleszti?

(Folytatás.)

A kerület három év óta kimutatta ügyszeretetét és áldozatkészségét abban, hogy a szarvasi tképzőt az eddigi fentartó testület kérelmére évente fokozódó nagyobb segélyezésben részesítette s ez intézetet tulajdonába átvenni késznek nyilatkozott.

Napjainkban a helyzet még kedvezőbbre változott. A közoktatási kormány szabályzó rendeletében elfogadható feltételekhez kötve kifejezte készségét arra nézve, hogy felekezeti

tképzőket támogatni kész annyiban, a mennyiben az alkalmazott tanárok fizetését kiegészíti és felfokozza az állami tképzőkben működő tanárok fizetésének mértéke szerint, ha a fentartók az államnak ezt a jóakaratu támogatását igénybe venni hajlandók.

Lényeges akadálya a szarvasi tképző kedvező tovafejlődésének az, hogy az intézet egyik fentartója az arad-békési ev. egyházmegye a szarvasi gymnasiummal szemben fennálló anyagi kérdések miatt a tképző sorsát ma is kínos függésben tartja.

Lehető kimérettel óhajtok a helyzet tisztázásához néhány adattal hozzájárulni. Évekkel ezelőtt fölmerültek már oly panaszos kifakadások, melyek azt hangoztatták, hogy a protestáns egyházak által a fentartott iskolákra s főleg a középiskolákra adott évi segélyösszegek nemcsak erős megterhelést jelentenek, de oly meddő befektetést is, amelyekből éppen a prot. egyház legkevesebb hasznot lát. A prot. egyház iránt őszintén érzett szeretetem érzékenyen volt sértve ezen panaszok hallatára.

E sérelem ősztokélt is arra, hogy tíz évnek iskolai számadásait s értesítőit átnézzem s meggyőződést szerezek az ellenszenves hangulatot keltő s könnyen népszerűvé tehető panaszok alaposágáról.

Ma nem merem untatni az olvasót azzal, hogy kutatásaim adatait számokban közöljem. Csak a végeredményt érintem, mikor felemlitem, hogy az egykori békési ev. egyházmegye

gyülekezetei 1856-ból származó kötelezvényeik alapján a szarvasi főgymnasium fentartására évi 9345 koronával kötelezték le magukat. Ezen összeg képezi egyik jövedelmi forrását a szarvasi főgymnasiumnak ma is. De ha megnézzük a főgymnasium évi számadásait, értesítőit s belátást szerzünk az iskola vezetésével megbízott kormányzó testület intézkedéseiből kiolvasható célzatokról: akkor örvendő lélekkel meg kell győződnünk arról, hogy a szarvasi ág. h. ev. főgymnasium tandíjkezdményben, ösztöndíjban, alumneumi kedvezményekben, supplicationalis fáradozás után járó osztalékokban csaknem évente visszafizette a gyermekeiket iskoláztató tanulóknak azon évi segélyezés összegét, melyekkel a régi s mondhatni a mostani fentartó egyházmegyék gyülekezetei a főgymnasium fentartásához hozzájárultak.

A helyzet ma sem sokat változott. A három egyházmegye, miot a szarvasi főgymn. pártfogósága ma is évi 9345 K.-val járul a főgymn. fentartásához. A tandíjbevételek, alapnyaink kamatai s főleg az 1895 óta megadott állami segélyezés ma a főgymn. évi bevételét kerek számmal százezer koronára fokozta. Ez összeg tizedrészét szolgáltatják be a pártfogóságot képező egyházmegyék.

A mindig tiszteletet érdemlő történeti előzmények biztosítják ma is a pártfogóságnak a döntő befolyást, hogy ezen évi tekintélyes költségvetés felhasználásával a főgymn. sorsa felett

jolva így szolt: „Mit akarnak az urak?! én gr. Lamberg katonai főparancsnok vagyok!” Ez volt halálos ítélete.

— Téged keresünk kutya — szolt valaki, — s pár perc alatt lándzsa és kasza szurások közt lehelte ki áruló lelkét. Ezen Kossuthól sem helyeselyt tett által lett a forradalom véres koczkája elvetve.

A honvédelmi bizottmány Lamberg meggyilkoltatása után a zavart a fővárosban egyre növekedni látván, sürgetőleg kérte Batthyányt a vissztérésre, s hogy a kormány élén továbbra is megmaradjon, egyedül tőle remélhetvén még a hazát a törvényesség terén megtartani. „Elnök gróf ur a mártiusi diadal hőse — így fejezi be a honvédelmi bizottmány Batthyányhoz intézett levelét — mi bizunk erősen elnök gróf ur hazája iránt való szeretetének őszinteségében, s hisszük erősen, hogy a százados iga után még szabadon lélegzeni is alig megtanult nemzetet veszni nem hagyandja! tehát ismételve kérjük, méltóztassék sietni, mert ha egyszer a nép dühe veszi át a hatalmat, akkor minden veszve van. Ezen levél utban találta Batthyányt Pest felé, s reá a Lamberg meggyilkoltatásának híre villámcapásként hatott, s magát és a kiegyenlítésre irányozott nemes törekvéseit annyi óriási erőfeszítés daczára is lehetlenné látta téve. De még tett egy végső kísérletet. Bármily hízeltő is volt reá

a honvédelmi bizottmány levele, s bármennyire óhajtotta is Pesten elejét venni a fejtelenség és forradalomnak, ő most magát másutt szükségesebbnek látta, mint a fővárosban. Külömben is bizott Kossuthban s hitte, hogy annak szavai bírnak ott annyi tekintéllyel, hogy az anarchia kitörése megátolható lesz. Rögtön visszafordult tehát Jellasics tábora felé, őt reá veendő, hogy az országból kivonuljon, vagy legalább a király újabb rendeletéig ellenséges lépést ne tegyen. De miután még fegyverszünetet sem hozhatott létre, azonnal Bécsbe sietett ámde törekvései itt sem aráltak sikert, mert már akkor érvényre jutott a kamarilla azon elhatározása, hogy: „rebellisekkel nem alkuszunk.“ Batthyány nem látván lehetőséget, hogy hazájának ily viszonyok között — békés egyezkedés útján — használhaszon, úgy az elnökség, valamint képviselői mandátumáról lemondott.

II.

A fentebbi hézagos vázlatból volt alkalmunk meggyőződni, miszerint gr. Batthyány Lajos testestől-telkestől a békés kiegyenlítés embere volt s hogy a törvényesség teréről sem maga, sem az ő akaratából senki le nem lépett, senki sem foghatta volna reá, kiben a becsületérzés végpép ki nem halt, hogy ő az uralkodó háznak, vagy

a két ors ág közötti szoros kapcsolatnak ellensége lett volna, s még is megtörtén?

Batthyány visszavonulván a politikai szerepléstől, Pesten húzódott meg s ott maradt akkor is, midőn a kormány Debrecenbe s Windischgrätz Oestre bevonult azon nagy — de mint a következés megmutatta, nem oly könnyű — elhatározással, hogy a nemzetet két hét alatt a császár labaihoz fekteti! 1849. jan. 13-án este, erős katonai őrcsapat vette körül gr. Károlyi György egyetem utcai palotáját, hol sógora gr. Batthyány Lajos is az estét töltötte. Két tiszt a palotába hatolt és Batthyányt fogolynak nyilvánította. Meg volt lepetve, de ellentállás nélkül engedelmeskedett.

Elzárták s ez időtől fogva ő a hazaszemei elül elveszett s szerepelni a nyilvánosság előtt megszűnt. Életsorsából csak a gyászos kifejlés volt hátra még.

Nem feledhette még el a nemzet e nagy fiának mártyrhalálát s annak körülményeit, nem időzőm tehát hosszasan e fájó emlékeknél, de még sem tehetem, hogy el ne mondjam a kivégzés részleteit rövid kivonatban.

Batthyány Lajost Laibachból, hová előbb vittek s hol néhány évi fogságra, később Schwarzenberg herceg osztrák miniszter tanácsára csak azért ítelték halálra, mert a csekély vétségért még a fogságot

intézkedjenek. A főgymn. ezen költségvetéséből évi kétezer koronányi összeget ajánlott fel az iskola kormányzósága a kerületnek a tképző előnyére, ha az intézetet a kerület tulajdonába átvenné.

Ha ezen 2000 K összeg nem a főgymn. százezer koronát tevő bevételeiből, de kizárólag csak a fentartó egyházmegyék évi segélyösszegéből volna a kerületnek az általa átveendő tképző javára kiszolgáltatandó: akkor is a 2000 K összeget a fentartó egyházmegyék lélekszáma aránya szerint szétosztva olyan jelentéktelen évi összeg terhelné az arad-békési egyházmegyét, hogy e miatt a kerülettel kötendő szerződés aláírásával késlekedni igazán nincs komoly oka, ha a felekezeti tképző fenmaradásáról, életképes kifejlődéséről s jobb sorsáról van szó.

Már eddig is a bányai egyházkerület az egyházi közalap némi hozzájárulásával együtt évente hétezer koronával segélyezi a tképzőt.

Amint ez intézetet tulajdonába veszi, s az államnak az alkalmazott tanárok fizetését megpótló segélyezését megszerezni és biztosítani kívánja, bizonyosan a tképző évi segélyezésének összegét még néhány ezer koronával fokozni kell.

A kerületnek ezen nagyobb fokú megterhelhetése már magában is anynyi előzékeny figyelmet és méltányosságot megérdemel, hogy az intézet mostani fentartó pártfogósága ne gördítsen akadályokat a kerület útjába.

sem tartá megérdemeltnek, de az ily ítéleteket nem szokták megkegyelmezés végett a felségnek felterjeszteni, de a halálos ítéleteket igen s így remélte a herceg miniszter őt megszabadítani, ámde szerencsétlenségére. Batthyány hatalmas ellenségeit nem vette számba a jóakaratu miniszter sőt szegény B. vesztére rutul kijátszották, mert hirtelenében visszazsárolták Pestre, hol már a teljhatalmát bitorló Hajnau — kinek neve örökre átkozott lesz, de legyen is Magyarországban — gyilkosként mérszáróltatta le a nemzet legjobbjait, s kitől kegyelmet nyerni, jól tudták, nem lehet.

Október 5-én adták tudtára Batthyáynak, hogy másnap reggel kötél által fog kivégeztetni. S nem volt képes semmiféle befolyás, semmi kérelem a hiena szívé gyilkost annyira megengesztelni, hogy a még akkor annyi nemes vércel fel nem szentelt s legyalázatosabb halál nemnek tartott kötél által való kivégzést, golyóra változtassa. Ámde amit meg nem akart tenni az átkozott bitorló, ki vitte azt az elítelt óriási lelki ereje.

Batthyányt végperceiben erősen őrizték s még bánatos nejt és siró gyermeke it sem bocsátották hozzá, hogy végbucsut vehessenek a szeretettől. Börtönében két katona állt folytonosan fegyverben, ágyától alig pár lépésre, s a nagy lelkierejű nemes férfiú képes volt még is egy tört, — mely

Rosszul fogná föl a nagy magyar alföld szépen növekvő és erősödő prot. világa, ha szolgálatkész jó szívvvel nem támogatná a kerületnek azon törekvését, hogy az önállósítandó és hatáskörében kifogástalan szolgálatot teljesítendő szarvasi tképzőnek a kerület tulajdonába való átadását örömmel nem üdvözölné.

Még ha anyagi érdekek szemüvegén át nézzük is ez ügyet, akkor is a gymn. élettörténetéből vehetünk tapasztalatot arra nézve, hogy a kerületnek Szarvason fentartandó tképzőjéből legtöbb hasznot Alföldünknek azon prot. vidéke fog nyerni, mely az intézethez legközelebb fekszik.

Meg vagyok győződve, hogy mostani helyzetünkben komoly prot. érdeket szolgálunk akkor, mikor a szarvasi tképzőnek a kerület tulajdonába való átadását a jobb jövőben vetett remény hatása alatt sürgetjük és követeljük.

Különbén is, ha a bányai egyházkerület a tképzőt átveszi, nem csekély gondot vállal magára, mert, hogy az intézetben alkalmazandó tanároknak csak azt a legszerényebb évi fizetést is megadhassa, mely feltétele annak, hogy az állam a tanárok fizetésének kiegészítésére évi segélyt adhasson, ha nem is egyszerre, de fokozatosan a tanítóképző évi segélyezését pár ezer koronával emelnie kell. Kérdem most már, ha a főgymn. és vele eddig kapcsolatos tképzőt a mostani pártfogóságot tevő egyházmegyék tovább is a bizonytalan függés hely-

párnájában volt elrejtve — kivenni s megszabadulandó a gyalázatos akasztófa haláltól, balkarján, nyakán és szíve táján majdnem halálos vágásokat és szúrásokat tenni annélkül, hogy az örökös katonák csak egy sóhajtsát is hallották volna, s csak reggel midőn a kivégzésre vezetendő, paplanyát felemlték a mélyen alvónak látszó marttyrőről, látták, hogy nem alvó, de aludt vérben fekvővel van dolguk!

S mit tett Hajnau?! . . . Izgató szerrekllel életre erőltette a nagy embert, ámde az orvosok egyhangú véleménye alapján, a nyakon levő óriási seb miatt a kötél által való kivégzést végrehajthatlannak lett kimondva, s így kénytelen volt a golyó által való kivégzésre kegyelmezni meg, mi Batthyáynak nagy megnyugvást látszott szerezni,

Mit mondjak még? A jeles hazafit az ország egykori reményét, az első független felelős miniszterium elnökét úgy támogatta a vigasztalásra kirendelt lelkész, míg a kivégzés helyére, az új épület (Neugebäude) egyik udvarába érkeztek, hol három cseh jáger — kiket Batthyány — allez jáger — előre vadászok — maga vezényelt — kilőtt golyója szabadította meg földi szenvedéseitől. Mi pedig mondjuk rá, hogy legyen emléke örök s kiontott vérből tamadjanak ezerek, kik a hazát úgy tudják szeretni, mint ő szerette!

zetében tartani akarnák, nem maguk lennének-e okai annak, hogy az általuk létesített tképző életképtelenségében megsemmisülni volna kénytelen? Nem szétforgácsolni az erőket, de az ügyszeretet szolgálatában egyesíteni az egyenkint gyenge erőket: életfeladata éppen a fogyatékoságai miatt sokszor panaszkodó prot. egyháznak.

Most s éppen itt a szarvasi tképző életkérdésének szerencsés megoldásánál nem szabadna az intéző köröknek azon komoly költségvetésről megfélekedezniök, hogy prot. közérdekeinket csak azt egymást megértő s erőit egyesítő testvéri és hitrokoni szeretet alapján szolgálhatjuk igazán. Dixi et salvi animam meam!

(Vége.)

Benka Gyula.

UJDONSÁGOK

— A Szarvasi Lapok 1907. április 1-jével újnegyedbe lépett. A Szarvasi Lapok szelleme és iránya marad a régi: közügyekben a valóság igaz és tárgyilagos megítélése, minden személyeskedő el kizárása; hireinek pontos és lehető teljes közreadása; az irodalmi rész tartalmassága és formai csinosossága; a hirdetések és reklámok célszerű és olcsó közlése, egyszóval a társadalmi érdek becsületes támogatása volt és marad a szerkesztőség és kiadóhivatal törekvése. — Ezúttal kérjük azon t. olvasóinkat, kik az előfizetési díjakkal hátrálékban vannak, sziveskedjenek azokat mihamarabb beküldeni, hogy a lapot tovább is szállíthassuk. — A Szarvasi Lapok előfizetési ára negyedévre 2 korona.

— Községi dolgainkat tárgyalta tegnap képviselőtünk. A gyűlés fontosabb ügyeiről jövő számunkban írunk.

— Új lap megyénkben. Békésmegyei Iparosok Lapja a címe annak a lapnak, melynek első, tartalmas száma ma egy hete jelent meg Békéscsabán. Felelős szerkesztője Könyves Tóth Kálmán. Reméljük, hogy a lap hatásos támogatója lesz a mind több nehézséggel küzdő magyar iparnak és iparosoknak, első sorban a megyeinek. Előfizetési ára negyedévre 1 K 60 f.

— Eljegyzés. Ruzs Zoltán gádorosi ev. lelkész eljegyezte Elefánt Etelkát, Elefánt János leányát.

— Nagyreményű csemete. Mult hétfőn két felvirágzott legényke — mindakettő 12 éves — itcés illatos vizü üveggel járta a lányos házakat, jó szokás szerint megöntözve az ismerősöket. A figyelemért aztán kijárt nekik piros tojás, virág és pénz is. Ugy

látszik, a kassza Belopotoczky Jánosnál volt; hihető az is, hogy a mai igényeknek hódolva osztalékot is követelt társától az összeg felén kívül a kezelésért, amibe a másik, Krajcsovics János nem tudott beletörődni. A vitás ügy bicskára került: a párbaj Belopotoczky megsebesülésével végződött: derekasan oldalba szurta a cimborája. A megszurtt szeladon néhány napig ágyban elmélkedhetik a husvétii locsolásról.

— **A multkori hírünkhöz.** Lapunk legutóbbi számában -Püspöki körlevél című cikk jelent meg. Amidőn kijelentjük, hogy ez a közlemény tudunkon kívül ékeltetett be az ujdonságok közé, egyben hozzáfűzzük, hogy a körlevél intézkedése városunkra nézve nem lehet vonatkozással, mert felekezeteink jó viszonya, az intézők és vezetők elfogulatlansága és komolysága kizárja a tulkapásokat és sérelmezést. — A felelős szerkesztő.

— **Halálozás.** Varosunkban is kedvezően ismert Schreyer József, a napokban Budapesten családja körében egy rajta eszközölt operatio következtében váratlanul elhunyt. Kegyelettel emlékezünk meg róla, mert úgy ismertük, mint igaz, jó hazafit és minden nemes ügy pártolóját. Városunk szegényei is halával gondolkak az elhunyra, mert ezer koronával járult azok istápolásához. Legyen áldott emléke.

— **Jótekonycélu hangverseny**
A szarvasi tanító egyesület május hó 4-án a nyári szinkörben tárgysorsjátékkal egybekötött jótekonycélu hangversenyt rendez. A hangversenyt tánc követi az Árpád szálló disztermében. A hangverseny előkészítése már megkezdődött s e hét folyamán a próbák is megkezdődnek. A hangverseny tiszta jövedelmét az egyesület a Tanítók Házánál tett szobaalapítványára fordítja.

— **Házasság.** Brachna Gábor ev. tanító f. hó 2-án vezette oltárhoz özv. Wéber Ignácné leányát Vilmát. — Klenk Sándor mezőberényi tanító f. hó 4-én esküdtött örök hűséget Melis Pál kozségi gazda Anna leányának.

— **Az országgyűlési képviselő-választók névjegyzéke kiigazítására az összeíró küldöttség dr. Haviár Gyula elnöklete alatt március 26-tól munkálkodik naponként délután 2—5 óráig. A munkálat még április hó 10-ig tart, a ki, mint új választó magát a választók névjegyzékébe felvétetni kívánja ez időig jelentkezzék a küldöttség előtt.**

— **Benka Pál siremléke.** Előző számokban 100 korona, Oláh Miklós 2 kor. Golián Lajos Őesöd 5 kor., Simkovics István 3 kor. Brachna Gábor 1 kor. Gaál István 4 kor., Ponyicki Kálmán 5 kor., dr. Fuksz Béla 2 kor., Melis Soma Budapest 2 kor., Kis György 683. hsz. 3 kor., Ungvári Albert 1 kor., Ponyiczy János 5 kor., id. Melis Mátyás 1 kor. Sule Lajos 2 kor. Janurik Pál 1091. hsz. 5 kor. Harmati János 1 kor., Bencur Mihály 2 kor., Kis Mihály 528. hsz. 2 kor., Janurik Pálné 1091. hsz. 5 kor. Eddig kimutatott gyűjtésünk 150 kor. (Folytatjuk.)

— **Szarvas új térképe.** Ponyiczy Kálmán városi mérnök Szarvas új térképét készítette el, mely a Mihályfi tanár-féle térképet, idők folyamán történt változások feltüntetésével, pótolni akarja. Tájékoztás végett, a példányszám megállapítása céljából kérjük azokat, kik e térképet meg akarják szerezni, jelentkezzenek ápr. hó 15 ig e lap kiadóhivatalában.

— **Elfogott haramiák.** A szentandrási ostrom hőseit, mint értesülünk, Monoron elfogták. Közéletti részletek eddig hiányosnak.

— **A hazardjáték alkonyát** jelenti a belügyminiszternek megyénkhez leérkezett rendelete, De hogy teljesen ki nem írja, hogy a tilalom és szigorú rendőri üldözés mellett is akadnak majd, kik e rossz szenvedélynek sok áldozatot hoznak, az bizonyos.

— **A honalapító emlékét** akarja a főváros egy-két lelkes köre országosan megünnepeltetni. A tervről s a vele kapcsolatos nemzetvédő és nemzetmívelő intézményekről e helyütt már megemlékeztünk. Fájdalom, a kezdés nem talál visszhangra s megérjük a szegényt, hogy a nemzet megdöbentő közönnyel és feledéssel sujtja azt, ki a hármás halom tövében hazát szerzett nekünk. Vagy tán igaz a költő szilaj sóhaja, hogy a nép, mely nagyjait egykor megbecsülte, névben él csak, többé nincs jelen?

— **Hibajagztatás.** Mult számnak -A Békés Csanádi vasut törzsrészvényeicimmal közleményt hozott, melybe zavaró sajtóhibák kerültek. A különvélemény 2 pontjában 2,340,000 korona helyett forint értendő. -Százaléktól helyett természetesen -százaléki olvasandó.

— **Betöréses lopás.** Sonkoly Márton városi esküdtől f. hó 4-ikén éjjel elvittek 10 drb sonkát, 4 oldal szalonát, 10 szál kolbászt, egy lepedőt és egy bődön erős turót. A rendőrség nyomozza a betörőket.

— **Gyujtogató tanyások.** Multkor számunkban jelentettük, hogy özv. Kralavánszkyne Korelász-dülő tanyája leégett. Kiderült, hogy gyujtogatás történt. A tetteseket, Vitális Jánost és Zsapka Pált elfogták. Ugy látszik, piromanikusok, ezért beviszik őket Gyulára. Ők voltak azok, kik Kocsis György tanyáját 1906 szeptemberben felgyujtották. A vallatásnál azt mondták, hogy nekik a lángok nagyon tetszenek.

— **Póttartalékosok pénze.** Jelenítettük, hogy a honvédelmi kormány azokat a póttartalékosokat, kik két év előtt az ujoncozás elmaradása miatt tényleges rendkívüli szolgálatra hivat-

tak be, kártalanítja. Az e célra szánt összeg egy része, 4481 korona 71 fillér már leérkezett előljáróságunkhoz.

— **Egy lépéssel előre.** Nyomasztó gazdasági helyzetünkben örömmel kell üdvözlőnk minden olyan magyar terméket, mely alkalmas arra, hogy hasonló külföldi gyártmány kiszorítson. Egy ilyen eseményről kell most hírt adnunk. A már külföldön is hírneves Brázay Kálmán cég, amely az elején áll az uttörő magyar nagykereskedelemnek sikereinek számát megint gazdagította egygyel. Ez a siker a Brázay-féle Kalogén sóborszesz fogkrémhez fűződik, amely felülmulhatatlan kitűnő szer a fogak épségben és szépségben tartására, továbbá a száj ápolására. Csin és praktikusság dolgában pedig páratlanul áll a fogkrémet tartalmazó tubus is. A Brázay-féle sóborszesznek már világhire van, nyomdókába lép most a Kalogén, amely a magyar tudás diadala.

Csarnok.

A nagy hét figyelmeztet Imára tedd kezedet!

Irta: Zvarinyi János ev. lelkész.

(Folytatás.)

Az első támadás tehát nem sikerült meg kellett kísérteni más pontról.

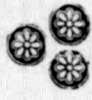
A „Rabi“ annyira megigézte környezetét, hogy azt tőle elvonni nem voltak képesek. Ha tehát a kört nem lehetett megkeltetni a központot semmisíteni. A harcírado lett: „Bebrehullal szövetkezet!“ De Jézus bátor elszántsággal mutat a fentregő és megkötözött sátna. — mutat a menyország megjöttére s ezzel a győzedelmeskedő Isteni erőre (Máté 12, 24, 27.)

A támadás újra nem sikerült, meg kellett azt kísérteni új ponton. — Hol van a mennyeknek országa? kérdék a külső jelekre figyelő farizeusok (Máté 16. 1.) Igen az égnek külső jeleit figyeltek, de Jónás földi jeleit nem értitek, válaszolá Jézus. Hogyne ismernék a jeleket a törvényesség bajnokai? így kívánják elhárítani magukról ezt a vádat a törvény hősei! Hisz a törvény szigorú betűit nem tartja be ezen állítólagos Messiás! — s újjal mutatnak a sabbatot sértő Messiásra, ki a sorvadtt kezűt gyógyítja (Máté 12. 9.) s Jézus egy szavával győz a támadókon: „a sabbat nincs megsértve, mert hisz az ember több a kutha esett ökörnél.“

Igy végződik minden összekocsnás diadallal s a nép örömszája kíséri a zsinagógából Jézust, ki a hagyomány ellenében az emberi természetet engedi megszólaltatni, s épen azért ügyéről bizvást „a mustármag és a kovász“ hasonlatában szólhatott.]

Jézus ügyének fejlődése e harcok következtében azon pontot érte el, a mely pontban be kellett következni a szakításnak. A hagyomány minden egyes támadás után elnémult s megszégyenülve távozott; de alattomban bosszút forralt úgy, hogy hullámcsapásai felkölték a gögös, lenézés álmából

a hivatalos hierarchiát s kérdék követeik által „a mosatlan kezekkel evő Rabbist,” miért szegik meg tanítványaid a hagyományt? Ez a perc döntő. De Jézus ezen percben is tántoríthatlan hős, s bátor nyíltsággal proclamálja elveit, melyek emberi hagyományt nem, csak Isteni parancsot ismernek. Villám csapá-ként sújtja a farizeusokat a „képmutató” névvel Jézus — s ezzel a fejsze fokát a farizeizmus legtitkosabb gyökeréhez teszi. A népvezetők Jézustól elfordultak, s Jézus a nép közé vegyül, s a népnek és tanítványainak szívébe magyarázólag oltja bátran hirdetett elveit.

Közgazdaság.

A Tresti Általános Biztosító Társaság (Assicurazioni generali f. é. március hó 21-én tartott 75-ik közgyűlésén terjesztették be az 1806. évi mérlegek.

Abból a ritka alkalomból, hogy az intézet ezuttal fennállásának 75 éves fordulóját ünnepli, a társaság központi igazgatósága sok ovációban részesült, melyek a világ minden részéből a legszívélyesebb formában megnyilvánultak.

Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1906. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 849.570,342 korona és fillért tettek ki, és az év folyamán bevett díjak 38 862,847 korona és 74 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 23 657.486 korona 07 fillérrel 232.734,149 korona 05 fillérre emelkedett.

A tűzbiztosítási ágban, beleértve a beöresés- és tükörüveg-biztosítást a díjbevétel 15.386,704,734 korona biztosítási összeg után 25.505,395 korona 14 fillér volt, miből 9.306,044 korona 45 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 16.199,350 korona 69 fillérre rugott, mely összegből 11.538,632 korona 29 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitétt át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 103.743,787 korona 95 fillér.

A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 3.916,243 korona 47 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.676-243 korona 96 fillérre rugott.

Károkért a társaság 1906-ban 34.650.665 korona 27 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 861.570,345 korona és 95 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 25.014.452 korona 75 fillérre rugnak, különösen kiemelendők; az alapszabály szerint nyereségtartalék, mely 5.350,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyámigadozására alakított tartalék, mely a 3.279,624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 17 013,704 korona 71 fillérre emelkedett, továbbá felemlítendő a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 1.119,637 korona 54 fillért tesz ki. Ezekon kívül fennáll még egy 1 471,110 korona 50 fillért kitevő tartalék, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges esökkenését kiegyenlítse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsősorban értékekben vannak

elhelyezve, az ideai átutalások folytán 270.052,078 korona 64 fillérről 292.979,592 korona 76 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések 51 530.990 K. 74 f.
 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 22 590,283 K. 99 f.
 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 2 228,403 K. 80 f.
 4. Értékpapírok 201.268 234 K. 28 f.
 5. Tárca váltók 664,481 K. 84 f.
 6. A részvényesek biztosított adóslevelei 7.350,000 K. — f.
 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 7.347,189 K. 14 f.
- összesen 292.979.592 K. 76 f.
- Ezen értékekből 60.5 millió korona magyar értékekre esik.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nemes Béla.**

Társzerkesztő: **Pataki János.**

Laptulajdonos: **Dr. Haviár Gyula.**

Nyomatott Sámuel A.-nál Szarvason.

Szerkesztői üzenetek.

Szcdoma Nem közölhető. — **P.** Ha megfelel, szívesen közöljük; a döntést fenntartjuk magunknak.

Nyilt-tér.

343—1907 tkvi sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Batyán Lajosné** végrehajthatónak, özv. **Molnár Józsefné Kovács Julianna** mint kk. gyermekei t. és t. gyámja végrehajtást szenvedő elleni 100 kor. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék a szarvasi kir. járásbiróság területén levő **Öcsöd** községben fekvő az öcsödi 612 sz. tjkvben A 1 sor 753 hrsz. a. telvett 2/8 ad részben **Biró Imre** 1/8 ad részben **Biró Imre** 1/8 ad részben **Biró Sándor** kiskoru és 1/8 ad részben **Molnár Sándor, Julianna, Rezső, Lidia és Rebeka** kiskoruak mint végrehajtást szenvedők nevén álló 651 sz. beltelkes házra az 1881 évi 60. t.-c. 156 §-ának d pontja alapján egészében azzal, hogy az ingatlanból **Biró Imre** és **Biró Sándor** kiskoru 1/8—1/8 ad részbeni illetőségére 65 rsz. a. **Biró Imre** javára bekebelezett holtiglani haszonélvezeti jog az árverés által nem érintetik mindaz által amennyiben az ingatlan e szolgálmi jog fentartásával olyan árban adatnék el, hogy a szolgálmi jog tjkvi bejegyzését megelőző tehertételek fedezete szempontjából megállapított

1218 K. 38 fill. meg nem üti, az árverés hatálytalanná válik és az ingatlan e szolgálmi jog fentartása nélkül a kitűzött határnapon újabban árverés alá bocsátatik 640 K, ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1907 évi április hó 12 napjának d. e. 9 órájakor** **Öcsöd** község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok bécsárának 10 százalékát, vagy 64 koronát készpénzben vagy az 1881, LX, t.-c. 42 § jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1 én 3333 sz. a. kelt I. M. rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881, LX, t.-c. 170 § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Szarvas 1907 január hó 31-én.

Gaal, kir. albiró.

844—1907. tkv. szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szarvasi takarékpénztár végrehajthatónak **Zima Pál** végrehajtást szenvedő elleni 400 kor. tőkekövetelés és járulékai továbbá az 1881. évi LX t.-c. 167 §-a értelmében csatlakozott-nak kimondott Szarvasi Hitelbank Résztulajdonosának ugyancsak **Zima Pál** elleni 4000 kor. és 600 korona tőkekövetelése és járulékai iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék (a szarvasi kir. járásbiróság) területén levő Szarvas község határában fekvő a szarvasi 2844 sz. tjkvben az A lapon foglalt közös birtokból a B 7273 sz. a. **Zima Pál** tulajdonául bejegyzett 1089 $\frac{1}{12}$ négyszögöl 1089 $\frac{1}{12}$ négyszögöl. 1—578—1600 $\frac{1}{12}$ hold és 4 $\frac{136}{1000}$ hold ingatlanokra az árverést 1838 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1907. évi május hó 24 napján délelőtt 9 órájakor** e kir. jbiróság, mint tkvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 183 kor. 80 fill. készpénzben vagy az, 1881, LX. t.-c. 42 § jelzett árfolyammal számított és az 1881 november hó 1-én 3333 sz. a. kelt I. M. rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170 § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Szarvas, 1907. évi március hó 9.

GAAL kir. albiró.

Hirdetmény.

Alulírott Szarvas község elöljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község határában lévő 16 vadászterületen gyakorlandó vadászati jogot nyilvános árverésen hat egymás után következő évre 1907 évi augusztus hó 1-től 1913 július hó 31-éig bérbe adja.

Az árverés határidejül 75—1907 kgy. sz. határozat értelmében a községi képviselőtestület folyó évi április hó 26-ik napjának délelőtt 9 óráját tűzte ki, s helyéül a községháza nagy tanácstermét jelölte ki.

Az egyes vadászterületek beosztását s a kikiáltási árat magában foglaló árverési feltételeket az érdeklődők a községi főjegyzői irodában megtekinthetik.

Szarvas, 1907 évi április hó 6.
SALACZ JÓZSEF VALKOVSKY
főjegyző. bíró.

Egy jég szekrény,

amely alig volt használva, jutányos áron azonnal eladó. Tudakozódni lehet a Kiadóhivatalban. 5—5

Eladó ház.

Értekezhetni lehet FERENCI FERENC szijgyártónál.

Kiadó lakás.

BAKAY GÉZÁNÁL kiadó 3 szoba, előszoba konyha, kamara, pince, fűskamara
Értekezhetni ugyanott. 1—2

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG.

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A „Közgazdasági“ rovatban közöljük a Triesti Általános Biztosító Társaság a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, aki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t., valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság“ számára.

A szarvasi ügynökség.

Lőwy Sándor, Pollák Béla.

NAGY díjpályázat.

Hogy cégünkre, áruink jóságára a nagyközönség összes rétegeiben figyelmét felhívjuk, elhatároztuk, hogy egy általános

nagy díjpályázatot

rendezünk olyképp, hogy abban hazánk összes lakói részt vehetnek minden fáradság és költség nélkül.

Cégünk ötven élő magyar kitűnőségnek ugymint: színész, énekes, színész, író, festő, zeneszerző, szobrász, stb. nevét és születési évét, hónapját és napját borítékba zárva és lepecsételve

Gászner Béla dr. kir. közjegyző urnak.

(lakik Budapest, Bálvány-utca 4)

megőrzés végett átadott mindenegyes borítékra egy-egy értékes nyereményt összesen tehát

ötven nyereményt,

köztük nagyon értékeset is jegyeztünk fel és pedig:

1. díj 300 korona aranyban.
2. „ 1 gramofon 6 drb. lemezzel.
3. „ 1 fonograf 6 drb. lemezzel.
4. „ 1 kitűnő hegedű, tokban.
5. „ 1 kitűnő harmonika.
6. „ 1 igen finom fuvola.
7. „ 1 kitűnő citera.
8. „ 1 kitűnő ariston 10 hangjeggyel.
9. „ 1 kitűnő intona 10 hangjeggyel.
10. „ 1 madárutató.

és még nyegyven darab igen érdekes nyereménytárgy.

Azok a pályázók, kiknek születési éve hónapja és napja az ötven kiválasztott kitűnőségünk bármelyikének születési idejével teljesen egyezik, azon nyereményre tarthat igényt, amely nyeremény s lepecsételt borítékra jegyezve van.

Akik tehát a pályázatban résztvenni óhajtanak, nem kell mást tenniük, min pontos címüket és születési évüket, a napot egy levelezőlapra írva lehető leggyorsabban hozzánk beküldeni és pedig azért, mert az esetben, ha több pályázó születési napja egyezik, úgy az részesül előnyben, kinek felelete előbb érkezett be, amit a postabélyeg kelte bizonyítani fog. Az ötven kitűnőségnek születési ideje 1841 jan. 1-től 1890 dec. 31. közt változik.

A pályázatok beküldésének határideje április hó 25-ike, a pályázat eredmények kihirdetése és a díjak kiosztása 1907. május hó 2-án lesz eszközölve.

Hazafias tisztelettel

Sternberg Ármin és Testvére

cs. és kir. udv. hangszergyárosok. Nagy zongorarakta és zongorakölcsönző intézet. Az összes létező hangszerek dusa n felszerelt raktára.

Budapest, VII. Rákóczi-ut 36. szám.

Árjegyzék mindenféle hangszerekről bérmentve és ingyen.

Szépen

butorozott szoba

kiadó május 1-jére, külön bejáratral
 utoára két ablakkal
 Petöfi-utca 96. Salacz Oszkár-féle
 házban. 2-3

*Ha köszvényben, reumába n, ischias t i
 34-25 szenved, vegyen egy üveg*

**Dr. FLESC H-féle
 KÖSZVÉNY-SZESZT,**
 mely csuza, köszvényt, reumát, kéz-
 láb-, hát- és derékfájást, kezek és lá-
 bak gyengeségét, fájdalmakat és da-
 ganatokat biztosan gyógyít. Hatása a
 legrövidebb idő alatt érezhető. Kapható

Dr. Flesch E. M.
 „Magyar korona“ győgszertárában
 Győr, Baross-ut 24 sz

Másfél decziliteres üveg ára 2 kor: Hu-
 zamosabb használatra való „Családi“
 üveg ára 5 kor, 3 kis, vagy 2 „Családi“
 üveg rendelésnél már bérmentve után-
 vettel küldjük.

Cook és Johnson-féle

amerikai
 szabadalmazott tyuk-
 szem gyűrűk
 (törv. védve)

ma az egyetlen szer, mely-
 lyel az oly rettenetes tyuk-
 szem-fájdalmak megszüntet-
 hetők és a tö teljes bi-
 zonyossággal kiürítható.

Ma a világ legjobb gyógyszerere.

Minden szenvedőnek ajánlandó.

1 drb 20 fillér, 6 drb 1 korona.

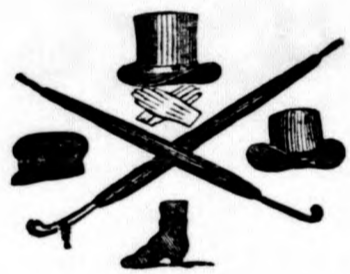
Kapható Szarvason: Bugyis Andor,
 Burger Frigyes és Nigrinyi Zoltán
 győgszertáraiban.

HIRDETÉSEK

jutányos áron	
felvétetnek	
lapunk	
kiadóhivatalában.	

M e g n y i l t a z u j d i v a t á r u h á z !

Uj üzlet!

Figyelem.

Uj üzlet!

Van szerencsém a nagyérdemü közönséget értesíteni, hogy a mai napon a Szarvasi Hitelbank épületében

női és férfi

d i v a t á r u h á z a m a t

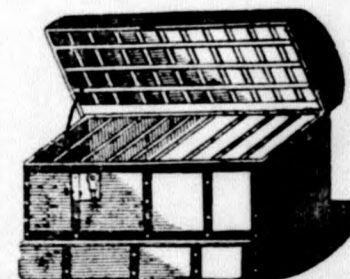
megnyitottam, hol raktáron csupán hazai gyártmányu áruk lesznek árusítva, u. m.: Női- férfi és gyer-
 mek cipők. Férfi ingek. Gallérok. Kézeloők. Nyakkendők. Nap- és esőernyők. Valódi pécsi kesztyük.
 Nagy raktár alszoknyákban. Kötényekben, Zsebkendőkben. Böröndökben. Különös súlyt fektetek ruha-
 diszkekre és varrókellékekre.

Főtörekvésem a pontos és szolid árakkal való kiszolgálás, miért is a nagyérdemü közönség
 teljes bizalmát és meglegedését kérve, maradtam

teljes tisztelettel

Deutsch Jenő.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

a Szarvasi Hitelbank új épületében.

Izléses kiállítás!
Hibátlan munka!

SÁMUEL A.

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

SZARVASON
BELICEY-UT 9. SZ. A.

Könyvnyomdám a
mai kor igényei-
nek megfelelőleg
teljesen új betük-
kel, valamint 6
mechanikai géppel
van felszerelve.

Bet
sze
Kéz

a
len
oly
szé
Le
téz
ezu
ció
ga
ral

oly
sá
és
ni
tu
há
kö
vo
ok
be
me

so

tül
lin
ze
tel
a
fia
me
fél
az
so
ja
eg
tő
fel
di
ak
a